

Előfizetési árak

Egy hónapra 80 lej
Negyedévre... 220 lej
Félévre... 410 lej
Égész évre... 800 lej

Egyes szám ára hétköznapokon 4 lej, vasárnap 5 lej, az ókiráltságban pedig egy lejjel drágább.

UJSÁG

Alapította: Gombos Ferenc

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Str. Regina Maria (volt Deák F.-u.) 35. Telef. 396.
Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Avram Iancu (volt Takarékpénztár-utca) 4. szám

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évfolyam, 204. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

Kormányprogrammot készít elő a szövetkezett ellenzék

A liberálisok átadnák helyüket (?), de csak külön a nemzeti pártnak

(Bukarest). Biztos forrásból jelenti tudósítónk, hogy a nemzeti párt és a patasztpárt rendkívül fontos tárgyalásokat kezdetek. Nem kevesebbről van szó, minthogy a közös ellenzéki harcra megkötött egyezséget átváltoztassák a kormányzásra szóló megegyezéssé is. A kérdésnek semmi komolyabb akadálya nincs. Kormányprogrammot dolgoznak ki, mely a parasztpárt és nemzeti párt alapelveiből fog kiindulni. A két párt alapelveit összhangzásba hozzák és ilyenformán fog létrejönni a közös kormányprogram. Bukarestben biztosra veszik, hogy amennyiben a szövetkezett ellenzék biznák meg a kormányalakítással, semmilyen más meglepetés azután nem várható.

A kormány szintén nem marad tétlen. Fokozott tevékenységet fejt ki, hogy az ellenzéki blokkot megbontsa. *Vaitoianu* és *Duca* miniszterek, — miután a királynak tudomára jutott az ellenzék választási sikere, — kihallgatáson jelentek meg a királynál és annak a véleményüknek adtak ott kifejezést, hogy az ország szempont-

jából nem lenne célszerű beismerni, hogy a kormány négyévi kormányzás után lejárt a magát. A kormány nem találja jónak, hogy a szövetkezett ellenzéki blokk kerüljön kormányra, ellenben a nemzeti pártnak egyedül átadnák a bársonyszékeket. Állítólag a kormány emberei ilyen irányban lépéseket is tettek a nemzeti párti vezetőknel. Az ellenzéki blokk egyik vezetője egyébként a következőket mondotta:

— A blokk egységes marad, bármi történjék is. Az a blokk, amely megbuktatja a liberálisokat, vagy együttesen öröklí a kormányt, vagy pedig a szövetség egyik tagja sem vállalja egyedül a kormányzás felelősségét.

A liberális párt elégedetlenjei elhatározták, hogy egyelőre a párt keretén belül folytatják tovább a harcot. Vezérük, *Athanasiu*, a *Respublica* című lapban kijelenti, hogy a liberális kormány utóbbi kudarcait a párt rossz gazdasági politikája okozta. Kétségtelen, hogy a kormány január-február előtt nem fogja a helyét másnak átadni.

A telepesek képviselője elégedetlen a genfi döntéssel

A Viitorul sikernek hönnyeli el a döntést — Duca külügyminisztert a népszövetségi tanács alelnökévé választották

(Genf). A Népszövetségnek az erdélyi magyar telepesek ügyében hozott határozata az egész világon nagy meglepetést keltett. Ismeretes, hogy a telepesek képviselője, dr. *Tornya Gyula*, szintén Genfben tartózkodik és a döntés után azonnal akcióba kezdett. A Népszövetségi tanács szombaton mondotta ki emlékeztető határozatát. *Tornya Gyula* ezután levelet intézett a panasz előadóhoz, amelyben kijelentette, hogy a hétszáz ezer arany frank, melyet a román kormány a telepesek rendelkezésére bocsát, csak csekély alamizna, mert ennek az összegnek felosztásakor egy katasztrális holdra, amelynek Romániában átlagos ezer aranyfrank az értéke, még harminc frank sem esik. A határozat után a *Journal de Geneve* ezzel kapcsolatosan cikket ír, amely az erdélyi magyar telepesek helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy a telepes családok helyzete tarthatatlan és igen sokan kivándorlásra kényszerülnek.

A Viitorul győzelemről ír.

A svájci lap cikke — úgy látszik — megbízhatóbb információkkal rendelkezik a kérdésben, mint a liberális párt és a kormány hivatalosa, a *Viitorul*, amely néhány társával együtt a genfi határozatban a kormány győzelmét látja.

A magyar telepesek panaszát — írja a *Viitorul*, — a népszövetségi tanács Titulescu romániai megbízott okmányokkal igazolt magyarázatai után, amelyek mély hatást gyakoroltak és *Mello Franco* delegátus konkluziói után egy-

hangulag elutasította, mint alaptalant.

Megállapítja a *Viitorul*, hogy a genfi határozat elsősrban a liberális politika elismerését jelenti és igazolta a kormány kisebbségi politikáját. Kiterjed a figyelme annak a megállapítására is, hogy a Népszövetség tanácsának döntése elvitathatatlan tekintélyű felelet a Románia ellenségei által külföldön megindított kampányokra. Végül tanulságul állítja az eredményt az ország kisebbségei elé, akik „bizonyosan kívülről jövő sugalmazások hatása alatt s az igazságot és valóságot nem becsülve olyan panaszokat formulálnak, mint amilyen a magyar telepeseké volt”.

Duca megtiszteltetése

A Népszövetség tegnap délben folytatta ülését, amelyen az alelnököket választották meg. Hat jelölt volt, köztük *Duca* külügyminiszter is. *Chamberlain* 42, *Briand* 43, *Arfa Ed.* *Dolach* perzsa delegátus 41, *Ishi* japán delegátus 45, *Duca* 39 és *Zmeta* Venezuela delegátus 43 szavazatot kapott. Miután szavazategyenlőség forgott fenn, délután megismételték a szavazást, mely alkalommal *Chamberlain* és *Duca* kapták a legtöbb szavazatot. Így ők lettek a Népszövetség alelnökei. *Duca* megválasztása Románia nagy megtiszteltetését jelenti. Ezután megválasztották az egyes bizottságok elnökeit. Az első bizottság elnöke *Shioloja* olasz, a második *Van Eysing* belga, a harmadik pedig *Ninesics* jugoszláv delegátus lettek.

A Népszövetség technikai szervezetekkel foglalkozó bizottsága pénteken kezdi meg Magyarország pénzügyi felépítésének tárgyalását, amelyen először *Smith* főbiztos tartja meg exposéját.

A középosztály válsága

Erdély és csatoltságai különböző pontjairól, Aradról, Szatmárról, Marosvásárhelyről s Kolozsvárról szomorúan egyező híreket kapunk: nem sikerülnek az iskolai beiratkozások. Ugy az elemi, mint a középiskolákban óriási százalékkal esett a tanulók száma. És ez a helyzet nemcsak a népkisebbségi, hanem a román intézeteknél is. Aradon például a legnépesebb román középiskolának tavaly 700 volt a növendéke s az idén csak 480 a beiratkozó; a másik román középiskolában a tavalyi 350 tanulóval szemben ma 150-en vannak.

Persze a népkisebbségi tanintézetekben az elnéptelenedés aránya még nagyobb. Mintha nem is a lélektápláló, meleg ölelésű iskola várná a gyermekeket, hanem az iskolák helyére vén, rideg, ráncos arcú boszorkányok állottak volna, kik rikácsoló hangon messze elűzik a jövő reményseit. Mintha nem is napról-napra új színességeket és okosságokat adó intézmények volnának az iskolák, hanem minden ilyen színességnek és okosságnak az elűldözői, száraz unalmak tárházai, és lélekgyötrő sívárságok kifejezői. Lehetetlenség, hogy így legyen; maga az iskola fogalma kizárja azt, hogy ott lélekölések váltak legyen urrá.

És mégis a rosszképi látszat, a sok minden nyomorítás, a vizsgák igazságtalan és összetörő rendszere, a maturánsok tömeges elbukásának a tragédiája a világba kiáltja Románia iskoláiról, hogy azok nem tudnak barátjai lenni a gyermekeknek. A népkisebbségi iskolákról pedig külön azt adja kívül a sok gonosz körülmény, hogy ezek is hiába akarnak barátjai lenni a gyermekeknek, mert mégse tudják őket megvédeni a fagyasztó, ellenséges szándékoktól. Ebben a sok rosszshirben bizony nagy oka van az iskolák elnéptelenedésének. De ehhez a legfőbb okhoz még sok olyan körülmény is járul, ami még üresebbé, még elhagyottabbá teszi az iskolákat.

Nagy válsága van a középosztálynak s a társadalom legtragikusabb összetöröttjei éppen az értelmiségi pályák emberei, a kereső pályakon is a műveltebbek és tanultabbak azok, akiket jobban lesújt az élet. Az iskola, még az elemi iskola is, mind arra irányul, a legegyszerűbb tudás tanításával is odaemeli, hogy a középosztály felé haladjon, aki tanul. Az iskola így tipikus intézménye a súlyos válságban élő középosztálynak, s ez a válság sugárzik ki szörnyű idegfájdalomként az iskolákra. Regen az volt a hit: „Elvész a nép, mely tudomány nélkül való”. Ma már a középosztály válsága elterjeszti a kétségbeesést: „Elvész a nép, mely tudásra törekszik”.

Ebből a kétségbeesésből kell felriadnia közönségünknek, mert ez a kétségbeesése egyáltalán nem igaz. A középosztály válságát nem oldhatja meg a tudatlanság, a gyáva visszahagyatás, hanem csak még szomorúbbá teheti s azonkívül az alsóbb néposztályokra is azt az átkot sulyosítja rá, hogy onnan fölemelkedés nem történhetik. Ha van rideg kormányzati rendszer, mely az iskolákat rossz hírbe hozza, éppen a középosztály minden erőfeszítésének föl kell támadnia, hogy erőszakolt tudatlanítás ne válhasson urrá a jövődők fölött. Becsület, kenyér, minden függ tőle, hogy a középosztály a maga válságát ne lefelé való botorkálással, ne csüggedt fejjel hagyja magán elhatalmasodni, de a legnagyobb kinok között is fölemelt fővel és folyton több tudással emelkedjék ki ebből a válságból.

A magyar párt az iparkamarai választásokról

A magyar párt az iparkamarai választásokat illetően a mezőgazdasági kamaráknál szerzett szomorú tapasztalatok után sem változtatta meg, hanem tovább is fentartotta azt az eredeti álláspontját, hogy ezeket a választásokat a gazdasági szakképviseltek által irányítandóknak itéli és nem tekinti politikai kérdésnek.

Ebben az állásfoglalásban a magyar pártot a gazdasági élet szabadságának s az önkormányzati elvnek feltétlen tisztelete vezérelte. A párt úgy ítélte, hogy a gazdasági érdekképviselői szervek megalkotására az illetékes gazdasági tényezők vannak hivatva, melyek ezt a feladatukat saját autonóm jogkörükben s minden politikai befolyástól lehetőleg mentesen tudják a legcélszerűbben megoldani.

A magyar párt elnöksége fájdalommal kénytelen megállapítani, hogy a kolozsvári iparkamara tanácsának összeállításánál a kormány nem tudott erre a tárgyilagossá, komoly álláspontot feleltetni és politikai hatalomvágyból erőszakosan és igazságtalanul beavatkozott a kereskedelmi és iparkamarák önkormányzati hatáskörébe.

Az iparkamarák ujjszervezéséről alkotott törvény 11. §-a tényleg megadja a kormánynak a jogot arra, hogy az iparkamarák tanácsainak felét kinevezhesse abban az esetben, ha az állam érdekei azt kívánják, hogy a kormány az ipar és a kereskedelem irányítására közvetlen befolyást gyakoroljon.

Az adott esetben az a magasabb államérdek, mely ilyen nagyméretű benyulást egyedül menthetne, egyáltalában nem forgott s nem is foroghatott fenn.

Mi ugyan a leghatározottabban szembehelezkedünk ennek az államérdeknek olyatén értelmezésével, hogy a kamarák tanácsai felelősséget önkéntlenül román anyanyelvű állampolgárokból volna összeállítandók. Ez a felfogás egyenes ellenmondásban van az állampolgári jogegyenlőség elvével.

Azok a gazdasági érdekszervezetek azonban, melyek a választásokat előkészítették, böles körültekintéssel és messzemenő lojalitással honorálták a gyakorlatban ezt az elvileg indokolatlan álláspontot s a jelöléseket a pártok elvének feltétlen szemellett tartásával ejtették meg akként, hogy a megválasztandók felelősséget születt román legyen, noha a választásnak nem fele, hanem túlnyomó többsége magyar, illetve kisebbségi.

A kamara autonómiájának felborítására tehát semmiesetre sem szolgáltatót elfogadható okul az, hogy a született románok nem lettek volna a jelöltek között kellő számban képviselve s bár mi nem érezzük magunkat arra hivatva, hogy a románság különböző reprezentánsait államhűség szempontjából osztályozzuk, de sértőnek tartjuk még a fellejtést is, hogy az állam érdekeit veszélyeztette volna az, ha a kamarának azok lettek volna választás útján, mint született románok tagjai, kiket a gazdasági érdekképviseltek e bizalmi tisztre kijelöltek.

Maga az a tény, hogy a szakképviseltek által jelölt és a kormány által kinevezett román tagok névsora többségében azonos, világosan dokumentálja, hogy a kinevezés fegyveréhez kizárólag pártpolitikai okokból nyult a kormány azért, hogy e révén a kamara tanácsába bejuttasson néhány olyan pártemberét, kik a közbizalom votumával oda be nem juthattak.

Az önkormányzati elv szabad érvényesülésének megakadályozása mellett súlyosan sérelmes az a mód is, ahogy a kormányhatalom a törvény erőszakos magyarázásával a kinevezést gyakorolta.

A törvény szelleméből világosan folyik, hogy ha a kormány élni akar a tagok felének kinevezésére irányuló jogával, ezt csak akként gyakorolhatja, hogy az egyes választási kategóriákban is a tagok felét nevezze ki. Ezzel szemben az adott esetben a kormány a II. kategóriában öt tagból négyet, a IV. kategóriában négyből hármat nevezett ki, a X. kategóriában pedig egyenesen elkobozta a választási jogot.

Emellett elkövette azt a jogfosztó lépést, hogy a kinevezési listát csak az utolsó felőrá-

ban adta át a törvényszéki elnöknek, mikor a választóknak már nem állott módjukban új jelöléseket benyújtani s további súlyos sérelme a választó közönségnek, hogy azok a jelölőlisták, melyek több nevet tartalmaztak, mint amennyi hely a kinevezés után az egyes kategóriákban szabad választásra fenmaradt, megsemmisítették, holott a választók sehonnán előzetesen tudomást nem szerezhetek arról, hogy a kinevezés hány helyre fog gyakoroltatni s következésképp hány helyre adható be a jelölés.

Figyelmeztetjük ezért azon kamarákhoz tartozó kisebbségi választókat, hol a jelölések csak ezután lesznek megejtendők, hogy a listák összeállításánál és benyújtásánál erre a cselekvésre figyelemmel legyenek s egyébként is tegyenek meg most már mindent érdekeink energikus érvényesítéséért.

Mindezeket azért soroljuk fel, mert jellemezni akarjuk azt a szellemet, mellyel a kormánykörök e fontos önkormányzati kérdést kezelték.

A lényeg: az autonómia súlyos megsértése s az agresszív pártpolitika erőszakos belevitele

Agoston Péter meghalt Párisban

Magyar tudós volt Agoston Péter, mélyen elméleti szociológus és nagy jogász a legkiválóbbak közül. Két cél vitte őt arra a szerepre, amiért fejére halálos ítéletet mondtak ki: vállalni akart valamit a felelősségből, amiről már előre látta, hogy a magyarországi munkásságra és proletáriátusra fog hárulni s ezért megkísérelte a velük együtt haladással a hatalom birtokában és gyakorlásában jobb utakra vezetgetni. A másik célja pedig az volt, hogy diplomáciai munkásságával a legnagyobb és országára legveszesebb világkavarodás idején megmenthesse hazája számára azt, ami akkor előtte még megmenthetőnek látszott.

Tisztában volt a saját idealizmusával s azaz az egyéni tisztasággal, amin csorbát nem tűhetett semmilyen közéleti visszasság és fordulás. A kommunizmus bukása után nem menekült, bár tudta, hogy az ellenforradalom törvényszéke elé állítja. Halálos ítéletének kihirdetése után többször utasította vissza az Oroszországba való kicserélési ajánlatokat. Nem akart semmit megtagadni, nem akart semmi elől menekülni. Fogóságában azonban nem tudott dolgozni és nem tudta kívánni az időnek azt a csendes távlatát, amikor magától kinyílt volna talán börtönének ajtója. Mit kereshetett a Szovjetországra, akit a szovjet csak Magyarországon érdekelt? Az orosz felelősség távol állt tőle, semmi közösséget nem volt hajlandó vállalni. Csak addig maradt ott, amíg nyugatra mehetett, ahol a nagy Angliának kormányra is jutott hatalmas munkáspártja, az elméleti és gyakorlati munkáspolitikusok tisztelettel fogadták be a körökbe, szerepet, munkát, barátságot nyújtottak számára.

Agoston Péter néhány hete súlyos betegen feküdt Párisban, ahonnan most halála híre érkezik. A Macdonaldék megbízásából tartózkodott most is a francia fővárosban. Nem hitte már, hogy életében hazakerülhet. Pedig ő feláldozta magát a magyar munkásságért. Neki azt a kérdést adta fel a história a proletárdiktatura idején: szabad-e cserben hagyni azt a munkásságot, amely tanítómesterének hitte akkor, amikor hatalmat ragadva kezébe, a legnagyobb tévedéseket követheti el? Mindent megtett amit megtehetett a mérséklés érdekében. Diplomáciai munkásságában azok a népbiztos tarsai zavarták és keresztezték sokszor szándékait, akik tényleg diktátorok voltak. Agoston Péter nem tudott a jámbor tudós mi-voltából rendelkezni és mások fölé kerülni tudó diktátor lenni. Külügyi népbiztossága idején is csak másodrangú szerep jutott számára a főnépbiztos mellett.

Szociológiai munkássága a háború előtt rendkívüli tekintélyt szerzett neki. Bátor volt a holtkezi birtokok, latifundiumok elleni tudományos küzdelmében, de a maga bátorságával a legnagyobb meglepetést a *Zsidók útja* című könyvével kellette.

Ő vetette fel a zsidó-kérdést, ő mondotta alapos súlyossággal, hogy Magyarországon van

az eminenter gazdasági érdekképviselő jellegével bíró iparkamarákba.

Leszögezni kívánjuk, hogy a kormányhatalom csinált politikai kérdést a választásokból, melyeket a kisebbségek politikától mentesen akartak lefolytatni.

Leszögezni kívánjuk, hogy az adott esetben semmiféle államérdek veszélyeztetve nem volt s kizárólag a túlnyomóan kisebbségi választók szabad akaratának letérése volt a kormányhatalom leplezhetetlen célja s éppen ezért ezt kifejezetten kisebbségi sérelemnek vagyunk kénytelenek tekinteni.

E politikai türelmetlenség, a határozottan kisebbségellenes irányzatnak ezen újabb sajnálatos erőhatalmi ténye ellen a közvélemény színe előtt óvást emelünk és az elkövetett méltatlanság ellen határozottan tiltakozunk.

A becsületes, békés román nép ítélőszéke elé idézzük azokat a kormányszerveket, akik az állampolgárok féltett önkormányzati jogait ennyire nem tartják tiszteletben.

Kolozsvárt, 1925. szeptember 8. — dr. gróf Bethlen György elnökhelyettes. Dr. Deák Gyula

zsidó-kérdés. Nem antiszemita heccelődés volt ez a könyv, hanem nagyjelentőségű szociológiai tanulmány, ami a háború előtt szociológiai szempontból komoly emberek vitáját váltotta ki. Az ő életének egyik érdekessége, hogy éppen az ugynevezett keresztény-kurzus ítélte halálra. Életét megmentette a proletáriátus kötelességérzéséből. Most az emberfeletti halál mondotta ki rá az ítéletet, ami ellen nincsen felebbezése sem a latifundiumosnak, sem a proletárnak.

Agoston Péter 1874-ben született Zsombolyán. Először járásbíró volt, azután a nagyváradi jogakadémia tanárává nevezték ki és ebben a minőségében progresszív magatartásával feltűnést keltett erősen konzervatív véleményű kollégái között. „A zsidók útja” című könyvének megjelenése után sok összetűzése volt a progresszív programon álló régi barátjaival is, ezek az összetűzések azonban nem vették el a kedvét a társadalmi munkától és volt egy időben a nagyváradi szocialista párt titkára is; nagyváranyu működést fejtett ki, akkor is amikor visszavonult a pártéletől. Tudományos téren is sokat alkotott. A háború ideje alatt önként jelentkezett katonának, az Isonzó frontról 1918-ban sebesülten tért vissza. 1918. október 31-én a Royal-teraszáról ő hirdette ki az összegyűlt tömegnek a Károlyi-kormány megalakulását, azután a színház előtti téren tartott az óriási nagy tömegnek forradalmi beszédet. Az első Károlyi-kormány belügyi államtitkárának nevezték ki. Később mindjobban balra tolódott, külügyi népbiztosságot vállalt, a kommunizmus alatt volt bécsi követ, de 1919. március 21-én a Peidl-kormány is őt kérte fel külügyminiszterének a kommunizmus bukása után. Az ellenforradalom idején letartóztatták és mint volt népbiztost halálra ítélték. Ő maga nem volt kommunista, mint a többi népbiztos, egyéni tisztessége ellen még vádat sem emeltek ellene. A kommunizmus bukása után nem menekült, de nem hitte, hogy az ellenforradalmi törvényszék halálra ítélje. Azután kiszolgáltatott Oroszországnak, ahol hosszabb ideig dolgozott egy könyvtárban. Innen Londonba került, ahol az angol munkáspárt szolgálatába állott. Az angol munkáspárt megbízásából dolgozott hosszabb ideig Párisban is, ahol azután megbetegedett és e betegségéből nem is tudott szabadulni, az orvosok nem segíthettek rajta, meghalt.

Rendkívül értékes szociológiai és jogi munkáinak nagy része folyóiratokban jelent meg. Leghíresebb könyvei: A magyar világi nagybirtokosok története; A jogismerés kötelessége; A zsidók útja.

Érdekeltek tudomására hozzuk, hogy kedvező feltételek mellett olcsó kamat mellett, rövid lejáratra, vagy pedig

hosszulejáratu pénzkölcsönök

folyósíthatnak több esztendőre is.

Feltételek meg tudhatók *Lloyd* Kereskedelmi Vállalatnál

volt Széchenyi-tér 4., emelet. — Ez ügyben érdeklődő ügyfeleinknek csak 9-10 és 3-6 óra között szolgálatunk felvidágosításával. Tel. 10-16.

„A magyaroktól már nem félünk”

A csucsa paktum létrehozója a magyar pártokról és magyar politikusokról — Szászrégenben tárgyalják Averescunak Vajda ellen indított rágalmazási perét

(Brassó.) Bucsan Constantin volt államtitkár és Goga Octavian sógora Brassóban nyilatkozott most a magyar kisebbség politikai magatartásáról. Nem az elméleti kérdésekről beszél, hanem arról, hogy mit vártak ők és mit várnak, milyen lépéseket a gyakorlati politikában. Mondjuk így: a magyar pártokról és politikával foglalkozó magyarokról mondotta el véleményét. Azért van különös érdekessége e nyilatkozatnak, mert Bucsan volt a csucsa paktum létrehozója.

A *Hétfői Brassói Hírlap* számára mondotta el Bucsan a nyilatkozatot. Szerinte januárban lesz kormányváltás. Szerinte kormány nem bukhatik meg, csak távoznak a kormányok akkor, amikor küldetésüknek eleget tettek. Ezek az ő egyéni közjogi magyarázatai és reménysei nem olyan fontosak reánk nézve, mint az Averescu-párt e kisebbségi szakpolitikusanak azok a kijelentései, amikkel pesszimiztikus kritikát mond a magyar pártokról. A következőket mondja:

— A mezőgazdasági választás sem változtatta a kormány helyzetét. Minden kormánynak missziója van és akkor távozik, mikor misszióját teljesítette. Ennek a kormánynak még elvégezni való munkája van és pedig: a választójogi reform elkészítése, törvénybeiktatása. Ez az ő kötelessége és csakis ő végezheti el, mert most kísérletezésre nincs idő.

— Amint a közigazgatási törvényre szükség volt, éppen úgy szükség van a választói reformra is. Hogy aztán ez a törvény nem teljesen megfelelő, ez másodrangú kérdés azzal az alapszükséglettel szemben, hogy törvény kell, mert eddig nem volt egységes közigazgatási és választási törvény. Javítani a törvényt később is lehet, de most törvényre van szükség.

— A mezőgazdasági és többi kamarák által a szenátusba küldendő képviselők mindig kormánypártiak lesznek. Ezt a törvény biztosítja minden kormány részére s így az ellenzék győzelme semmiben sem befolyásolja a kormány helyzetét.

— A kormány a feladatát képező munkát körülbelül január végére fejezi be s csak akkor válik aktuálissá az új választás s ezután a kormányváltás. Azt már rég tudja mindenki, hogy a kormány nem népszerű. Ez nem új dolog s mégis él. Él mert misszióját nem fejezte be.

— A jövő kormány ismét új misszióval jön. Feladata lesz: 1. a gazdasági kérdések, pénzügy stb. rendezése; 2. a nemzetiségi kérdés végleges megoldása. Nem a népszerűség, vagy népszerűtlenségtől függ egy kormány léte, hanem attól, hogy feladatát elvégezte-e, a kormányrajtás sem mindig függ — népszerűségtől, hanem attól, hogy mennyiben tudja biztosítani az ország rendjét.

— Vajda Sándor a szászrégeni választásokon tartott beszédében azt állította Averescu tábornokról, hogy tizenhárom ezer parasztot gyilkoltatott le. A tábornok Vajda Sándort beperelte. A per tárgyalása Szászrégenben lesz és érdekes, eddig soha nem produkált bizonyítékokat fogunk a bíróság asztalára tenni, arra vonatkozólag, hogy a tábornok annak idején határozottan megtiltotta a vérengzéseket s a bűnös tiszteket hadbírószág elé állította.

A magyarság ügyével kapcsolatban a következő kijelentéseket tette.

— *Ezt mint román mondom: A magyar kisebbségtől az első időkben féltünk, azután vártunk tőle valamit és ma-holnap odajutunk, hogy sem nem félünk, sem nem várhatunk semmit.*

Mint ember és mint politikus sajnálja, hogy ez így van, de a magyarság a maga pártjában érlelte ki ezt a helyzetét és ezt annak tudja be, hogy a magyar intelligencia közelről sem ismeri a román népet, a román közszellemet, hogy mindenki nem adta fel a passzív rezisztenciát teljes mértékben. Ez alól egyedül Bernády Györgyre nézve tesz kivételt, akiről azt állítja, hogy ismeri a román közszellemet és őszinte politikus. Bárdos Péter akciójáról egyelőre még nem akar nyilatkozni.

Regman prefektus „rendet csinál” Váradon

Tulbuzgóan söpör az új seprű — Pár hét alatt egész sereg sérelem — Liberális szakadás készül az iparkamarai választások miatt

(Nagyvárad.) Az Ujság nemrégiben beszámolt arról a rendkívül feltűnést keltő incidensről, amely Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülésén történt, amikor Regman dr. prefektus az egyik magyar tagnak, Moskovits József dr.-nak nem engedte meg, hogy magyarul beszélhessen. Az ügynek folytatása is volt, amely most került nyilvánosságra. A kormány ugyanis tudomást szerezve a helyzetről, a prefektust Bukarestbe rendelte. Regman dr. azután, Bukarestben szerzett impresszióinak hatására, engedett korábbi magatartásából és közölte Moskovits Józseffel, hogy a jövőben megengedi a magyarnyelvű felszólalást olyan formában, hogy a felszólalóknak románul kell megtenniük előterjesztésüket, hozzászólóik azonban használhatják anyanyelvüket.

Ez az úgynevezett „engedmény” ilyen formában is lehetetlenné teszi, hogy a román nyelvet tökéletesen nem tudó bizottsági tagok résztvehessenek a közigazgatási bizottsági tárgyalásokon. Az érdekelt tagok erre elhatározták, hogy mindaddig távol maradnak a bizottsági ülésekről, amíg a kérdés a prefektus részéről kellőképpen orvosolva nem lesz. Ehhez a határozathoz csatlakoztak a többi városi szakbizottsági tagok is.

A prefektus mint cenzor

Köztudomású, hogy Nagyváradon előzetes sajtócenzúra van, amelyet a tapintatos cenzorok úgy igyekeztek megoldani, hogy sem a sajtó, sem a közönség érdekeit ne sértse. Regman prefektus, úgy látszik, nem volt megelégedve

az eddigi módszerrel, mert elrendelte, hogy a már cenzurázott sajtóközleményeket mutassák be neki, amelyek csak az ő másodfoku „imprimatur”-ja után jelenhetnek meg. De még ezzel sem elégedett meg a prefektus, hanem hetenként magához rendeli az egyes lapok szerkesztőit megbeszélés címén és az ilyen megbeszéléseken irányítja a sajtót, különösen politikai tekintetben. Így például Magyarországról szóló közlemény külön kültöld jelzésű rovatban hozható. Az azután más kérdés, hogy vajjon az ilyen intézkedések összeegyeztethetők-e nemcsak a közérdek, hanem a kormány intencióival is, vagy csak a prefektus magánbuzgalmának eredményei.

Szakadás készül a liberális pártban

Regman prefektus működése a jelek szerint nemcsak a kisebbségi kérdésekben ilyen irányt jelző és határozott, mert — mint az alábbiakból kitetszik — saját pártja, a liberális párt felé is szokatlan energiát mutat.

A közelgő iparkamarai választások kérdésében a prefektus ellentétbe jutott saját párt-híveinek egy részével is. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamarának jelenleg Barbu Romulus, a Bihoreanu hitelintézet vezérigazgatója, az elnöke, aki egyébként a liberális pártnak is egyik vezető tagja. Barbu elnök működésével bizalmat szerzett maga iránt, mert ténykedéseiben mindig magasabb szempontokat mérlegelt és így a kereskedő és iparostársadalom osztatlan bizalommal viseltetett iránta. Ennek tulajdonítható, hogy újra ott szeretnék látni a

kereskedelmi és iparkamarai elnöki székben. Az általánosan megnyilvánuló ragaszkodást látva, a Kereskedelmi Csarnok vezetősége akcióba kezdett a Barbu Romulus elnöksége érdekében. A törekvést természetesen a liberális párt tagjainak tekintélyes része is támogatja.

Regman prefektus azonban nem ismerve a helyi viszonyokat, Negulescu városi vasúti igazgatót szemelte ki a kamara elnökének és érdekében a legmesszebbmenő akciót fejt ki. Eljárása nagy megütközést keltett nemcsak az érdekelt kereskedői és iparos társadalomban, hanem a liberális pártban is, ahol a Barbuhoz ragaszkodó tagok nagy meglepetést készítenek a prefektusnak. Szó van róla, hogy *egységesen ki fognak lépni a liberális párt kötelékéből*. Ez az elhatározás természetesen újabb bonyodalmakat idézett elő, úgy, hogy az eredményt ma még nem lehet előre megmondani. A város közönsége feszült érdeklődéssel várja, hogy a belső küzdelemben vajon a prefektus, vagy a többségben levő liberális párttagok fognak-e győzni?

Lázár Aurél a választási presszió ellen

Lázár Aurél dr., az ismert nemzeti párti politikus az iparkamarai választásokra vonatkozólag egy újságíró előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Ha van olyan törvény, amely az alkotmányos elvekkel ellentétben a választásokkal kapcsolatban megszorító intézkedéseknek ad helyet, akkor azt érvénytelennek és alkotmányellenesnek kell kijelentnem. Az a tény, hogy a kormány nem akarja engedni, hogy az iparosok és kereskedők véleményüket szabadon nyilváníthassák, végtelen szűk látókörre és kicsinyeskedésre vall. A kormány az erősebb jogára támaszkodik végeredményben akkor, amikor egy ilyen nem is politikai jellegű kérdésben presszionálja az iparostársadalmat. Az eljárás különben teljesen indokolatlan és csupán pártérdekeket vagy személyi érdekeket rejthet maga mögött.

A román nemzeti párt véleménye szerint a kormány cselekedete az alkotmány nyilvánvaló megsértését jelenti. A kereskedőknek és iparosoknak nem szabad törődniük semmiféle presszióval, hanem szabadon kell nyilvánítani akarataikat. Ha a kormány represszáliakkal fenyegetőzik, legyenek meggyőződve, hogy a nemzeti párt mindig mellettük fog állani.

A nemzeti párt vezére nyilatkozatában beszélt az irredentizmusról is és kijelentette, hogy véleménye szerint nagyon rossz módszer az irredentizmus letörésére a hadiállapot, a cenzúra és a választások megszorítása, hiszen köztudomású, hogy éppen ezeknek az intézkedéseknek a talajában érzi magát az irredentizmus a legjobban.

Grosavescu jön! Nagy eseménye következik az évadnak: A jelenkor egyik legtüne-ményesebb hangja tenoristája, a bécsi lapok Caruso méltó utódjának neveznek, Grosavescu néhány esti vendégszereplésre Kolozsvárra jön. Fantasztikus áldozatok árán sikerült a világszerte ünnepezt művészt a vendégszereplésre megnyerni. Az első négy előadásért egy-negyedmillió lejt kap. Holnap közölni fogjuk már a vendégszereplés napjait, a darabokat, amelyekben fellép, a helyek árait, valamint az az időt, amikor a színházi pénztár a jegyek árusítását kezdi.

A Központi

szálló,
étterem,
téli kert és
sör csarnok

megnyílt

Minden este Puskás Béla
kitűnő zenekara
hangversenyez.

A m. t. közönség szíves párfogatását kéri
kiváló úszótelep

Szilágyi Gyula és Béla

Luther-sör poharaként kimérve

A munkaadók bérleszállításra készülnek (?)

Az érmegállapítóbizottság közszükségleti cikkeknek áresést állapított meg

Mint ismeretes, Kolozsváron a munkabérek emelkedését a munkaadók és munkások által megválasztott közös bizottság a piaci árak alakulása szerint szabályozza. Ebben a bizottságban helyet foglal a munkaügyi felügyelőség egy delegátusa is úgy, hogy ez a bizottság félleg-meddig hivatalos szervként működik. A bizottság működésével a munkaadók meg vannak ugyan elégedve, de annál kevésbé a munkások, mert a bizottság hivatalos árfelevételezése sosem fedti a tényeket. Az index úgy van összeállítva, hogy a legfontosabb közszükségleti cikkek hiányoznak belőle, viszont felesleges és ritkán használt cikkek ott szerepelnek a listán.

A legutóbbi három hónap árfelevételezési statisztikája — nyár van és érthető — igen kedvez a munkaadóknak, amennyiben a statisztika szerint a közszükségleti cikkek árai egész vonalon estek. Ezt mondja a statisztika, ám az élet nem e szerint igazodik s így az összes közszükségleti cikkek árai, ha nem is emelkedtek, de semmiesetre sem estek. A város ár-vizsgáló bizottsága azt a tényt legutóbbi ülésén hivatalosan is megállapította, mikor a kenyér kivételével minden élelmiszernek felemelte az árát. A Munkaadók Szövetségének árfelevétele-

zése tehát, bármennyire igyekszik is, nem tudja leszállítani a drágaságot. Ez nem is baj, mert hiszen, nem egy gazdasági szerv, hanem a kereslet és kínálat szabályozza az árakat. A baj ott van, hogy a munkaadói érdekeltségek az árfelevételezés adatait a munkabérek általános leszállítására akarják felhasználni.

Kolozsvárról indultak ki eddig is a munkabérek letörésére irányuló törekvések. Már a tavasszal is nagy harcok voltak a munkabérek miatt. Félő, hogy ezek a harcok rövidesen ismét kiújulnak, mert mint értesülünk a Munkaadók Szövetsége arra készül, hogy a közeljövőben Kolozsváron minden ipari szakmánál leszállítja a munkabérek s ha itt ez az akció sikerrel fog végződni, keresztül viszik a többi ipari centrumokban is. Természetesen ez egyelőre csak terv s keresztülvitele a munkások magatartásától függ. Az Ujság munkatársának a szakszervezeti mozgalmak egyik vezetője kijelentette, hogy a készülő tervről értesültek, de nem tartják komolynak. Nem akarják elhinni, hogy a munkabérek leszállítsák, de ha mégis megpróbálják, a munkások résen lesznek s megakadályozzák az egzisztenciájuk ellen irányuló támadást.

„Legyünk együtt a magyar dal kultuszában!”

Lezajlott a marosvásárhelyi dalosünnep — Brassó vitte el az elsőség pálmáját

(Marosvásárhely.) Ezerháromszáz magyar dalos zárandokolt el a székely főváros kulturpalotájához. Áldozni a magyar szó dalos zeneiségének. Erdély egész magyarságának állandó érdeklődése mellett zajlott le az erdélyi magyar dalos-egyesületek nemes versenye és ez alkalomból az érdeklődők valósággal ellepték Marosvásárhelyt.

Az országos dalosverseny tulajdonképpen hétfőn folyt le a kulturpalota hatalmas nagyszalonnában: délelőtt a kötött verseny, délután a szabadon választott darabok előadása gyönyörködtette az egybegyűlt közönséget, mely már reggel nyolc órától szinte mindig csak növekedőn, zsufolásig töltötte meg a hatalmas termet.

Felvonulás a versenyre

Reggel pont nyolc órakor fekete ruhás, jelvényes férfiaktól népesedtek be a vásárhelyi utcák nem tulzások, ha azt írjuk, hogy egész Marosvásárhely magyarsága állta végig a felvonuló dalosok útját és amint egy-egy egyesület zászlója feltűnt, zajos óvációk közepette ünnepelte meg. Az óvációk nem szűnő lelkesedése a Kulturpalotában csak folytatódott s percekig nem szűnő taps üdvözölte többek között a Magyarfenesi Dalárdát is, melyek élén Bárdos Péter vitte a zászlót.

Incédy-Joksmann beszéde

Reggeltől az estélig órákig egymásután hangzottak fel a Kulturpalota falai közt a szebbnél szebb magyar dalok. A versenyeket este zárták le, az egyesült hatalmas tömeg lelkes óvációzásai közepette, majd Incédy Joksmann Ödön, az Országos Dalosszövetség elnöke magasszárnyalású beszéd keretében a magyar dal népszerűsítésének módjait fejtegette. Kifejtette, hogy hazánkhoz, királyunkhoz hűek maradunk, de nyelvünkhez, kulturánkhoz az utolsó csep vérvünkig ragaszkodunk.

„A jövő nemzedéket kell arra nevelni, — mondotta az elnök — hogy szeresse és ápolja a magyar dalt. Ifjúsági daloskörök útján kellene a magyar ifjúságot bevonni a Szövetségbe s a nemes ambíciók felkeltésére kifejezetten ifjúsági dalosversenyeket kellene rendezni.

Am nagy súlyt kell helyezni a vegyeskarok megszervezésére is, hol a magyar nő is méltó szerephez jut és így a szent ügyért való lelkesedését magasztos célunk szolgálatába állíthatja.

Meg kell találnunk végül és fel kell vennünk az érintkezést, a regátbeli és elsősorban a bukaresti magyar testvéreinkkel. Én az egész ország magyarságát egy sorompóba szeretném látni a magyar dal kultuszában, és azt szeretném, hogy az ország másik részében lakó,

teljesen más mentalitású román testvéreink, a legszebb emberi érzés, a szeretet és a megértés eszköze, a dalon keresztül ismerje meg a magyart!”

Óriási lelkesedés közben fejezte be beszédét Incédy-Joksmann Ödön, majd a lelkesülés csillapultával a dalosverseny eredményeit hirdette ki.

A nyertesek

Az első csoport első A) díjat a Brassói Magyar Dalárda nyerte meg. A második A) díjat a Tordai Magyar Dalegylet, a második B) díjat a kolozsvári Iparos Egylet Dalárdája, a harmadik díjat pedig a kolozsvári Törekvés-dalegylet nyerte. A második csoport versenyzőinek hét díjat osztottak ki szereplésükért. A harmadik csoportban az első A) díjat a kolozsvári Csizmadia Társulat Dalegylete, az első B) díjat a verestelkei Református Egyházi Dalegylet nyerte meg. Díjat nyertek még a zágoni Dalkör magyardései Földmíves Énekkar. A férfi és női vegyeskarok versenyén a csikszeredai Dal- és Zeneegylet nyert díjat, amely a második csoportban is díjat nyert, úgy, hogy a csikszeredaiak sikeres szereplése általános meglepetést keltett.

A magyarfenesi dalárda értékes ezüstserleggel tért meg a székely fővárosból.

Meg kell állapítanunk, hogy az országos verseny zsűrije megbecsülésreméltó munkát végzett. A legnehezebb feladatok közé tartozott az első csoportban levő öt dalárda között méltatlanság nélkül dönteni. Ugy a brassói, mint a temesvári polgári dalkör, a tordai és kolozsvári Iparos-Egylet, valamint az ugyancsak kolozsvári „Törekvés” dalegylet teljesítményei között avatott szakértelem hozhatott megkülönböztető döntést. Természetesen nem juthatott mindenik dalárdának első díj: de adatott ambíció a legkzelebbi nemes mértéktelenség. Sic itar ad astral!

A trónörökös

várt megérkezése a dalosverseny napjára elmaradt, mivel a kisenevi mintavásárra kellett elkísérnie a királyi családot. Petala tábornok képviselőtében Serbescu generális jelent meg és hosszabb beszédben tolmácsolta a hivatalos körök üdvözlését. A megjelentek sorában Dandea primár is helyet foglalt, ifju telességével együtt.

Kegyeletes megemlékezések

A verseny lezajlása után Tárca Bertalan az elhunyt Seprődy Jánosról, Antalffy Albert pedig Metz Albert volt zeneiskolai főigazgató érdemeit méltatta: délután egy órakor pedig négyes sorokban az összes dalárdák kivonultak

a Metz-sírhoz, melyre a Szövetség nevében Kovács Elek helyezett koszorút. Este hét órakor zajlott le a dalárdák díszhangversenye, melyet kilenckor még egyszer meg kellett a közönség óriási érdeklődésére ismételni.

Örökre emlékezetes marad a marosvásárhelyi országos dalosverseny egyik jelenete. Az emlékbeszédek elhangzása után Incédy Joksmann Ödön elnök felállott és Oláh Andrást, a Nagyenyedi Dalkör legidősebb tagját megidézte maga elé. Az ősz dalos, aki ötvenhét év óta tagja a dalkörnek, elfogultan és meghatott köszönettel vette át az elnök kitüntető aranyérmét, melyet az a mellére tűzött. A egybegyűlt közönség hatalmas ovációk közepette ünnepelte a magyar dal ősz bajnokát, majd az egész terem felállva adott tiszteletének kifejezést, amíg a meghatott ősz dalos mellére tűzték az aranyérmet.

MOZGÓSZÍNHÁZAK MAI MŰSORA

SELECT MOZGÓ

Csütörtök, péntek és szombat szept. 10, 11, 12

Rabszolgakirálynő

Monumentális történelmi remakmű Rider Hoggars regénye után, „The Moon of Israel” címmel. Főszerepben: Maria Corda és Beregi Oszkár.

URÁNIA MOZGÓ

Csütörtök szeptember 10

Veszélyes nyomokon

Rendkívüli szenzációs detektívdrama 10 felvonásban. Főszerepben: Harry Piel.

Péntek, szombat szeptember 11 és 12

A kanadai csempészek

Szenzációs amerikai kalandordráma 5 felvonásban. Főszerepben WILLIAM RUSSELL.

APOLLO MOZGÓ

Csütörtök szeptember 10

Scherlock Holmes

Nevettető vigjáték 5 felvonásban. Főszerepben: Malec.

Péntek és szombat szept. 11 és 12

Az égő Pacific express

Szenzációs bűnügyi dráma 6 felvonásban. Főszerepben a legnagyobb amerikai művészek.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

Lőrincz & Tóth

cégnél

— Az „Ujság” hirdetése a legjobb és legolcsóbb.

Zongora- és hegedűiskolok valamint mindenféle kották legolcsóbban beszerzésre: Király János könyv- és zeneműkereskedésében CLUJ-KOLOZSVÁR, FÖTÉR PLEBÁNIA ÉPÜLET

Tankönyvek és írószerek

olcsón beszerezhetők

Király János könyvkereskedésében

Fötér, plebánia épület.

Mégis csak legolcsóbban fest, tisztít

UNIO

GÖZMOSÓGYÁR Cluj, Cal. Reg. Ferd. 133. Strada Iuliu Maniu 8.

UJSÁG

Tanárdiákok

Mindennap bekopogtat közülük valaki a szerkesztőségbe. Vizsga után vannak s a felengedett idegfejlődés derűs nyugalma honol szemük szögletének szarkalábai között. Öregrendűek már, legjobb esetben is jóval túl a harmincon s mégis olyan gyermekes örömmel tudnak örövendeni rajta, hogy tustestek a vizsgán, mint a vakációra szabadult kisdídk. Ezek a csintalan bácsik járnak zordon, szögbe vont szemlődkkel a III. b. padsorai előtt? Ezekről remeg a didksziv, ha noteszükből felpillantának és kifejezéstelen tekintetük végigsiklik az osztályon, miközben kijelentik:

— Ma felelés lesz!

Lehetetlen. Hiszen ezek maguk is padba visszaültettek! diákok, akiket a Rendszer jóvalta rég felengedett drukkokba parancsolt vissza, akik órák után, este, lámpájuk fényköre alá hajolva, elnehezdedt fővel, monoton hangon magolják Stefan cel Mare erényeit, vagy Eminescu szerepét a román irodalomban, hogy az alkotmánytalan paragrafus-szörnyetegeiről ne is beszéljünk.

Ma is bejött egyikük, dévajul kacagó szemmel. Kérdegettük, mesélje el, hogy volt, mint volt, hogyan kezelték őket a vizsgán? A kedves öreg fiú elmondotta szép rendben a kérdéseket, amiket kapott — fene nehéz kérdések voltak. De pajkosan vágott a szemével:

— Lehetett puskázni s ez a fő!

No ugye tanár ur, milyen nagy öröm az, hogy lehetett puskázni! De persze ön, kedves tanár ur, vérszeszettel vigyáz hasonló esetben a fiúkra s ahol hasonló rendellenességet észlel, véresmódján csap le a puskázó delikvensre. Legalább is így cselekedett a múltban. Mert a jövőben — esküdni mernénk rá — eszébe jut a tegnapi vizsgája és szórakozottan elfordul, ha remegő diákujjak között megzörrennek a „puska” gyűrött lapjai és egyszerűen nem vesz róla tudomást. Mert nagy, megnyugtató öröm az — ugye tanár ur? — hogy vannak esetek, amikor vigan lehet puskázni.

Blaha Lujza születésének 75. évfordulója. Hétfőn este ünnepi keretek között, zsufolt estéllyel és türes nézőtér előtt adta elő a Falu rosszát a kolozsvári Magyar Színház. Janovics dr. igazgató lendületes konferansza mély hatást váltott ki a népszínmű hívei között, akik kegyeletteljes emlékezéssel hódoltak a fehérhaju távoli Nagyasszony jubileumán. Az előadásban megjelentek a nagykapusi műkedvelő színészek is. Finum Rózsit Hegyi Lili énekelte, Szentgyörgyi István felejthetetlenül magyar Feledije, Réthelyi markáns Gördör Sándora és, az előadás összevágó rendülete valóban ünnepivé avatták ezt a színházi estét.

Befejezték a könyvelői szakértők kongresszusát. A három napig tartó könyvelői szakértők kongresszusát a tegnapi befejezték. A sok banket és felolvasáson kívül a legfigyelemreméltóbb a Joachim igazgató által a „Munkaügyi törvény és a magántisztviselők” címen tartott előadás volt. Az előadó a magántisztviselőket egyesülésre és kollektív szerződés kötésre hívja fel a könyvelőket, mert csak így biztosíthatják léttenntartásuk legelemibb feltételeit. Idők jele, hogy a könyvelők, a munkaadó vállalatok jövő vezetői olyan sanyaru anyagi viszonyok között élnek, hogy a munkások által kiprobált harci eszközöket kénytelenek igénybe venni, hogy a megélhetésüket biztosíthassák. Ha a többségi könyvelők — mert a mostani kongresszuson alig volt képviselve a kisebbségi könyvelők tömege — ilyen lépésre kényszerültek — elképzelhető, hogy milyen anyagi viszonyok között élhetnek a kisebbségi könyvelők?

Előadás a hipnózisról. Csütörtökön este, fél 9 órai kezdettel Keusch dr., a kolozsvári Elmegyógyintézetben tartja meg előadását a hipnózisról. Az előadás zavartalan leforgása érdekében, az érdeklődők pontos megjelenését kéri, az előadó orvos.

* Dr. Biró-gyógyászterár átköltözött a Piaja Unirii 6. szám alól a Piaja Unirii 4. szám alá (Mátyás Király-tér 4.).

Nem szabad dallal üdvözölni a győztes magyar dalárdát

A brassói dalárda ünnepélyes fogadtatását nem engedélyezték

— Az Ujság tudósítójától —

(Brassó). A marosvásárhelyi dalosversenyen győztes brassói dalárdát nagy ünnepséggel zene és énekkel akarták fogadni az állomáson. Az ünnepséget rendezők minden szükséges lépést megtettek, a rendőrprefektus

aznban nem engedélyezte az ének és zenekarral való fogadtatást. Azonban így is nagyobb tömeg gyűlt össze a pályaudvaron és fehérruhás lányok felvonulásával fogadták a győztes dalosokat.

— Temesváron engedélyezték a nőegyletek kongresszusát. Bukarestből táviratozzák: A belügyminiszterium a román nőegyletek országos kongresszusát a kisebbségi nőegyletek részvételével október 13—14-ére Temesvárra engedélyezte.

— Hogyan épült az állomásból — bakterház? Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: A székelyudvarhelyi vasuti állomás előtti új utnál, honnan az utasnak rövidebb idő alatt lehetett bejutnia a városba, régebben megszóktatott állani minden vonat. Szó volt róla, hogy a megállón egy kis állomási épület is fog épülni. Ezen év folyamán tényleg meg is kezdődött az építkezés, miért is városszerző nagy volt az öröm, mert mindenki azt hitte, hogy május óta azért nem áll meg a régen megszokott helyen a vonat, hogy az „állomási épület” zavartalan építése biztosíttassék. Most azonban, amikor az épület meglehetősen közeledik a befejezés stádiumához, az örömet keserű csalódás váltotta fel, mert csak most derült ki, hogy nem állomási épület lesz az eddigi megállón, hanem egy pályafelügyelőnek építenek ott házat, holott pedig állomási épület céljára sajátította ki azt a területet az agrárbizottság a város tulajdonából. Erről a célról a kisajátítást megfellebbező városi tanácsot értesítette is az agrárbizottság s ezért az vissza is adta a kisajátított területet, de nem a városnak, hanem a közlekedésügyi miniszteriumnak. Ekkor a város a miniszterhez fordult azzal a kérelemmel, hogy az állomás céljára kisajátított városi területen kezdje meg az indóház felépítését. De a közlekedésügyi miniszter, mislalt a folyamatba tett tulajdonba való visszahelyezési eljárás tartott, egyszerűen nem engedélyezte sem az indóház felépítését, sem azon a helyen a vasutnak az utazó közönség kényelmét és praktikusságot szolgáló megállását, hanem a város tulajdonát képező területet átadta egy pályafelügyelőnek, akinek most ott házat épített. Így lesz a pályaudvarból — bakterház.

— A brassói magyar dalárda dalversenye. Brassói tudósítónk jelenti: A brassói magyar dalárda az országos verseny előtt dalestély rendezett szép szánu közönség részvételével. Dr. Willer József nemcsak mint publicista elsőrendű, de valóságos ujjászervezte a brassói magyar dalárdát is. Gazdag és változatos műsorral kedveskedtek a dalosok a közönségnek, előadva az országos dalverseny két darabját kötött és választott karral. A kötött versenyszám dr. Bódi-Bárd: „Vagyunk a harc”, a szabadon választott karé pedig: Petőfi—French „Egy gondolat bánt engemet” c. darabjai voltak, valamint Gál finoman kidolgozott „Nászda”, különösen a két versenyszám előadása váltottak ki nagy tetszést és meglepedést a közönségből. A esteken szerepeltek a vakációzó Tutsek nővérek és a Budapesti zeneakadémia nagytehetségű növendékei. Tutsek Piroksa tisztos szopránja a Schumann—Erdei találkozásában és Wolf Elrejtőzésében, a Tutsek-Ilonka tiszta és meleg alt hangja pedig Grieg Szeretlek című darabjában érvényesült. A zongora kíséretet Lászlóffy Margit látta el, aki önálló számmal is szerepelt. Ennek a fiatal művésznőnek szept. 1. az Aulában tartott hangversenye még a muzsikális Brassónak is őszinte dicséretét váltotta ki.

— Szombaton kezd Nagykarolytan Szendrey szintársulata. Nagykarolyból jelenti: A szatmári szintársulat szombaton este kezd meg előadásait a nagykarolyi színházban. Az igazgatónak, Szendrey Mihálynak a neve garancia arra, hogy Nagykaroly közönségének elsőrangú előadásokban lesz része.

— Mátyás bácsi meghalt. Hétfőn reggelre virradólag halt meg, a kolozvári Mentő egyesület tizenhét év óta hűséges alkalmazottja, Nagy Mátyás, aki a mentőkocsi bakkján ülve Kolozsvár legeldugottabb helyére is kihajtott, szerencsétlenül járt embertársáért. Most ő rajta kellett volna segíteni, de régi betegsége megtörte és Mátyás bácsi csendesesen elköltözött az élők sorából, itthagya szegényen feteségét öt kis gyermekével, egy fillér nélkül. Kolozsvár magyar társadalmához fordulunk Mátyás bácsi, árváinak érdekében, segítsenek rajtuk. Szíves adományokat a mentőállomás és az Ujság kiadói hivatalába is köszönettel elfogad.

* **Értesítjük** Kolozsár és vidéke t. közönségét, hogy Clujon a Malom-utca 6. szám alatti új „Park” készruha-üzletbe megérkeztek a legújabb női őszi és téli modellkabátok. Ugyanott férfi és női ruhák méret után is készíthetnek. Minden vételkötalezettség nélkül megtekinthető. A legjobb és a legolcsóbb bevásárlási forrás.

* **Ön szép lesz,** ha a csodás hatású Földes Margit krémet használja. Csodás hatású areszépítő és finomító a Földes Margit kréme Zsírmentes, ártalmatlan, rögtön szépit a világhírű Földes Margit kréme.

Átköltözünk az üzletünk átépítésének idejére, a szomszéd kisbelső helyiségbe. Helyszűke miatt kényszerítve vagyunk az összes szöveteket, selymeket, vászon és mosóárutkat a legmélyebben leszállított árakban árusítani. **Hel-ler, Weisz és Molnár Cluj, Cal. Regele Ferdinand 6.**

Értesítés.

T. megrendelőink szíves tudomására hozzuk, hogy a mai naptól kezdve gyűjtőautókat járattunk a város területén, miáltal fokozott mértékben kívánjuk a nagyközönség kényelmét szolgálni. Megrendelt időre ugyanis küldünk a ruhaneműekért és azt tiszta állapotban haza is szállítjuk. Elvállalunk női, férfi, szövet, selyem, ugyisintén vászonruhákat festésre és tisztításra, továbbá legolcsóbb árak mellett szörme, fonál és végáru festést. Telefon 877. Tisztelettel: „Unió” kelmefestő és vegytisztítógyár. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 133

TÖZSDE

Zürichben a lej 260—, Parisban 1050

Kolozsári pincon tartott árak és lanya üzletmenet mellett tegnap délután 6 óráig a következő jegyzések történtek:

Zürich 39'30—39'40, Newyork 202'25 202'75, Paris 9'60—970, Prága 6'03—605, Wien 28'70—28'60. Budapest 345—349, London 991—993, Milánó 8'40—8'60.

Bukaresti zárlat szeptember 9-én: Deviza. Paris 960, Berlin 48, London 987—, Newyork 20375, Itália 828, Svájc 39'30, Bécs 28'75, Prága 6'02

Valuta: Napoleon 760, márka 48—, léva 146, török font 115, font sterling 975, francia frank 968, svájci frank 39—, olasz lira 810, drahma 310, dinár 355, dollár 201—, lengyel márka 35, osztrák korona 2875, magyar korona 28'50, cseh korona 6'00.

Hány tagot jelölhetnek az iparkamarai szakosztályok?

Rosszul értelmezik a törvénynek a jelölőlistára vonatkozó rendelkezéseit

A kolozsvári törvényszék elnöke felhatalmazta a kereskedelmi és iparkamara elnökségét annak a nyilvánosságra hozatalára, hogy a választásokra beadott jelölő listákat még nem vizsgálta fölül, azoknak érvényességéről még nem döntött s így a választók körében és a sajtóban elterjedt híreket, melyek egyes választói listák visszautasítására és mások elfogadására vonatkoznak, ha nem is tévesek, de legalább is koraiak. Örömmel közöljük itt a törvényszéki elnöknek ezt a nyilatkozatát, most legalább a választásra jogosult kisebbségi tagok felzuduló panasza nem fog elkészen érkezni a kolozsvári törvényszék elnöke elé.

Az iparkamarai törvény tizenegyedik szakaszára hivatkozva, a kormány hivatalból töltötte be a választandó tanácsosi székeket felé. Nem akarunk hiábavaló vitába bocsátkozni afölött, hogy a kormány eme lépése mennyiben felelt meg a törvény szellemének és mennyiben tért el attól s hogy vajon szintén a törvényre hivatkozva fosztotta meg a választói szakosztályok egyikét-másikát annak a lehetőségétől, hogy legalább egyetlen tagot delegáljanak a kamara választmányába. Kinevezési jogával főleg azokon a szakosztályokon élt, amelyek a kereskedők legértékesebb és legkonceptiózusabb elemeit egyesítik magukban úgy, hogy a szakkereskedelemnek tulajdonképpen hat helyet hagyott meg választás útján való betöltésre. A jelen pillanatban annak a kérdésnek az eldöntése fontos, hogy azok a jelölő jegyzékek, amelyeken több tag neve szerepel, mint amennyi választási uton betöltendő hely a kormány kinevezései után fennmaradt, érvényesek-e, vagy sem?

A kamarai törvény úgy intézkedik, hogy mindazok a jelölő listák, amelyek több jelölt nevét tartalmazzák, mint amennyi tanács tagság az illető szakosztályt megilleti, érvény-

telenek. Ez a rendelkezés azonban nem magyarázható úgy, hogy azok a listák, amelyek több jelölt nevét tartalmazzák, mint amennyi tanács tagi hely a kormány részéről jött kinevezés után az egyes kategóriákban szalad választásra fennmaradt. — eo ipso érvénytelenek és visszautasítandók. Ez csak annyit jelenthet, hogy a szabályszerűen benyújtott jelölő névjegyzéken szereplő jelöltek közül az illető szakosztály csak a kinevezés következtében fennmaradt helyek betöltésére szavazhat. Egy példával kell éltünk: a kolozsvári kamarához tartozó kereskedők első szakosztálya öt tanács tag választására jogosult, az e szakosztályon beadott jelölő listák tehát öt jelölnél többet nem tartalmazhatnak. A kormány e szakosztályon három tanács tagot kinevezett, a kereskedők tehát csak két tagra szavaznak. E két nevet azonban bármely e szakosztályon beadott listák jelöltjei közül választathatják ki, tekintet nélkül arra, hogy az illető lista csak a választásra fennmaradó két helyre állít jelöltet, vagy pedig mind az öt tanács tag nevét kandidálja.

Igy tehát a kamarai törvény szigorú értelmezése esetén megdőlnak azok a kombinációk, melyek szerint mindazok a jelölőlisták, melyek több jelölt nevét tartalmazzák, mint amennyi a választásra fennmaradó tanács tagi helyek száma, érvénytelenek.

Fölhívjuk erre a körülményre a kolozsvári törvényszék elnökének a figyelmét, mivel ha a jelölőlisták elbírálása esetén a közhiedelemnek megfelelően járna el és a listák egy részét e szempontból utasítaná vissza, abban az esetben a választandó tanács tagi helyek felett való döntés nem a választók szabad akaratmegnyilvánulásától függne, hanem kizárólag attól a véletlen esélytől, hogy az illető lista számbelileg arányban áll-e a kormány hivatalos kinevezéseivel, vagy sem.

dig fizetett vagononkénti 88 lejes illetékeket felfüggesztette és elrendelte, hogy ez az illeték ezután a szállítandó állatok nagysága és súlya után fizetendő. Az új illeték a nagy állatok után 30, a kisebbek után 5 lej darabonként.

Románia pontosan fizeti angol-oroszai tartozásait. Az Angol Bank hivatalosan közli, hogy a román kormány az 1922. évi konszolidációs kölcsön október elsején esedékes négyszázalékos kamatainak fedezésére szükséges összeget rendelkezésére bocsátotta.

Csak egy rövid hónap

választ el a sorsolástól. Sorsjegyek vásárolhatók a nyílt üzletekben és a főbizományos Közhazsnu Tak.-nál Cluj, Calea Victoria 3. sz., hol 104 lej előzetes beküldése esetén a vidéki rendelesek is teljesíthetnek.

Bevezetik a csekkforgalmat. A pénzügyminisztérium a csekkforgalom bevezetésének tanulmányozására bizottságot nevezett ki. A csekkforgalom a jövő év elején indulna meg. A csekkforgalom irányítására egyelőre két irodát állítanak fel, egyet Bukarestben az Okiráltság, egyet Temesváron Erdély és Bánság részére.

Megnyílt a prágai mintavásár. Kedden nyílt meg a tizenegyedik prágai mintavásár. A kiállításon kétezer bel- és 260 küldi kiállító vesz részt tizennyolc ország képviselőitében.

Fokozottabban ellenőrzik a csempészt. A pénzügyi kormány a dunai közlekedés fokozottabb ellenőrzését rendelte el. A megszigorító intézkedés célja a csempészt megakadályozása a dunai áruszállító hajókon.

A lengyel forint kurzusa a román-lengyel árusforgalomban. A román-lengyel áru és személyforgalomra vonatkozólag a lengyel forint kurzusát harminennyolc lejben állapították meg.

Vett már Cluj-i uradalmi 100 lejes sorsjegyet? Huzás visszavonhatatlanul **1925. október 5-én délután 4** órakor a Városházán. 200 pénz- és az uradalom a főnyeremény

Politika a munkakamarai választásokon. A parasztpárt hivatalos lapja, az *Aurora*, felhívást intéz a munkakamarai választókhoz és figyelmezteti őket, hogy amennyiben nincsenek fölveve a választói névjegyzékekbe, úgy forduljanak a parasztpárt szervezeteihez, amelyek felvételük érdekében interveniálni fognak. A parasztpárt a munkakamarai választásokat is a politika jegyében kívánja lefolytatni, amint azt a mezőgazdasági kamarai választások alkalmával tette.

Gyöngye a szatmármegyei termés. Nagykárolyi tudósítónk jelentése szerint a szatmármegyei tengeri a rossz időjárás miatt meg sem fogja közelíteni azt a minőséget, amit a gazdák vártak, de a burgonya, lóhermag, búkköny és napraforgó is csalódást okozott. A napraforgó a cséplésnél penészesnek fog bizonyulni, a lóhere és búkköny pedig csirázik. A peroneospóra és lisztharmat által kikezdett szőlő nem marad a fűtön. Az árak a következőképp alakulnak: buza 860, rozs 560, ótengeri 540, fehér-bab 550, árpa 520, búkköny 600—640 lej métermázsánként. A must 8—10 lej között ingadozik. A gazdák és terménykereskedők ár-emelkedést várnak.

Felemelték az állatorvosi ellenőrzés díját. Az állattenyésztési vezérigazgatóság az élőállat és állati termékek szállítása alkalmával az állatorvosi ellenőrzés fejében ed-

IRODALOM-MŰVÉSZET

Telnay Andor Kassán játszik. A mostanában sokat emlegetett kitűnő bonviván szeptember 5-én Kassára érkezett. A művész e héten kedvenc szerepeiben lép fel a kassai magyar színház színpadán s igen valószínű, hogy a Felvidékről egyenesen Erdélybe utazik.

Befogták a fűtyülő száját. Budapesti jelentik: A „Hármascskák” c. vígjáték vigaszínházi bemutatóján, a második és harmadik felvonás között a második enneli karzatról többször ismétlődő, éles fűtyszó igekezett megzavarni a premiér kitűnő hangulatát. A karzat közönsége, — megemlékezvén a Fővárosi Operett-színház botrányáról — azonnal a fűtülő gentlemanra vetette magát: kihurcolták a színházból, majd leigazoltatták. Kiderült, hogy az elnémitott színházi fűtő-kritikus Miskolczi László, mérnök, aki megengedhetetlennek tartja azt, hogy magyar színészek ilyen darabot játszassanak. A fiatallembert ezek után elengedték s a premiér tovább is, a legnagyobb siker jegyében zajlott le.

Heti műsor:

Csütörtök: A nagyságos asszonyt már láttam valahol. (Ujdonság először. Premierbérlet. 2. sz. Sorozatszám 12.)

Péntek: A nagyságos asszonyt már láttam valahol. (2-odszor. Napibérlet 8. sz. B. Sorozatszám 14. Szombat d. u. fél 4-kor: Kaméliás hölgy. (Poór Lili fellépésével. Olcsó helyárakkal. Sorozatszám 15.)

Szombat este fél 9-kor: Dolly. (Operett-ujdonság először. Premierbérlet 3. sz. Sorozatszám 16.)

Cinema „Principele Carol” mozgó heti műsora a Színházban

Csütörtökön és pénteken, szeptember hó 10. és 11-én: Nagy történelmi film! Premier! Napoleon szerelme, 2 felvonásban, (Wallawca Maria grófnő) Hella Mőja-val. Előtte amerikai vígjátékkal. Vasárnap délelőtt a nagy gyermekelőadás a legszelemesebb, legnevetetőbb vígjátékok, burleszkek!

A színházi iroda hírei:

Dolly. A Dolly szombat esti premierjére már csak alig néhány földszinti és erkélyjegy kapható. Évek óta nem tanúsított a közönség semmiféle színházi esemény iránt oly nagy érdeklődést, amint most ezt a kedves, világszerte híres operettujdonságot megelőzi. A színpadon teljes zenekarral folynak a kora reggeli óráktól késő délutánig a Dolly próbái s a műhelyekben is szorgos munka folyik, mert külsőségekben is meglepetéssel akar szolgálni a színház. Az előadást Török Emil fogja dirigálni és Izsó Miklós endezi. Neményi Lili, Erényi Böske, Kőszeg Margit, Ihász Aladár, Tompa Béla, Leővey Leó, Mihályfi László, Izsó Miklós a főszereplői a Dollynak. Egyelőre a szombati, vasárnapi, hétfői és keddi előadásokra árusítja a pénztár a jegyeket, de szombaton már a további előadások jegyei is kaphatók lesznek, mert előreláthatólag hosszabb ideig fog a Dolly uralkodni a műsoron.

A Nagyságos asszonyt már láttam valahol. Csütörtökön este lesz a premierje Fodor László ötletes és mulatságos új vígjátékának a „Nagyságos asszonyt már láttam valahol”-nak Baróti Erzi, Marsi Gizi, Miklóssy M., Cselle Lajos, Kemény László, Forgács Sándor, Mihályfi László fogják az ujdonság főszerepeit játszani. Pénteken este rendes bérletfolyambar megismétlik a vidám ujdonság előadását.

Ne mulassza el csekély 100 lejt meg

kisérlni szerencsáját!!!

Aki mer, 100 lejt egy kis uradalom nyer. A sorsolás nyilvános!

Három délutáni előadás. Ezen a héten még három délutáni előadás lesz a magyar színházban: Szombaton félnégy órakor a Kaméliás hölgy kerül színre a címszerepben Poór Lilivel és olcsó helyárakkal. Vasárnap félhárom órakor Zerkovitz híres operettjét, az Árvácskát adják Lengyel Irénnel a címszerepben. Ezt az előadás is olcsó helyárakkal tartják meg. Vasárnap 6 órakor pedig a Délibáb kerül színre leszállított helyárakkal, Poór Lilivel, Homokay Pállal, Forgács Sándorral a három vezető szerepben.

ÜZLETÁTHELYEZÉS JANKY SZÜCS új üzlethelyisége Cluj, Calea Regele Ferdinand (Wesselényi-u.) 17. Szörmek, bundák legolcsóbban beszerezhetők.

SPORT.

A keddi ünnepnap sportja

Torda ifj. válogatott—Kolozsvár ifj. válogatott 7:2 (4:2) Biró: Jakobi Ernő. A hatalmas meglepetéssel szolgált a Torda—Kolozsvár ifjúsági válogatott csapatok mérkőzése. A kevésre tartott vidéki város ifjai súlyos vereséget mértek Kolozsvár nagyra tartott futballsportjának jövő reményeire. A vereség nálul súlyosabb, mert a kolozsvári csapatban olyan játékos játszott, aki koránál fogva ifjúsági, de már több ízben játszott Cluj első csapatában is. Tehát az összeállítás ellen sem lehet kifogást tenni. A tordai csapatokban állilag több tulkoros ifju játszott.

A vereség közvetlen oka a kolozsvári csapat indolens, lélek nélküli játéka volt, amely az egész mérkőzést első — az percek től eltekintve — jellemezte. Az első percekben elért két gól a kolozsvári csapatot ugyanis annyira elbizakodottá tette, hogy ügyet sem vetett a tordaiak meg-megújuló támadásainak, aminek következménye az lett, hogy a frissen, ötletesen és szívesen játszó vendégcsapat nagyarányú győzelemmel hagyta el a pályát. Kolozsvár góljait az első percekben Szaniszló, illetve Marga lőtték, a tordaiak góljait pedig Kiss (5), Zékely és Cetter szerezték.

A válogatott mérkőzés előtt két kolozsvári ifjúsági csapat mérkőzött. A B) csapat győzött ócsán góljával 1:0 (0:0) arányban.

Külföldi eredmények

Budapest. Az FTC nemzetközi athletikai versenye. A két napos Springer-díjas FTC verseny szép sikerrel végződött. A 775 cm-es óriási ugrása és Muskát új átrekordja voltak a nap szenzációi. Megemlíendő még Szepes szép gerelydobása, Csáki rudugrása, Egri diszkoszvetése. Barsi ismét biztosan győzött a francia Baraton ellen jó 6 alatt.

Részletes eredmény:

Rudugrás. 1. Csáky (Dorog) 360 cm. 2. Trausz FTC 350 cm.

400 m. 1. Kurunczy MTK 51 mp. 2. Jousse francia 51'5 mp. 3. Nagy FTC 51'8. Gerelyvetés. 1. Szepes MAC 59'08 m. 2. Gyurkó 52'44 m.

110 m. gát. 1. Muskát 15'6 mp. Püspökit gátdöntés miatt disqualifikálták.

Magasugrás. 1. Gáspár 185 cm.

100 m. síkfutás 1. Fluck 11'1 mp.

800 m. 1. Barsi 1 p 56'9 mp. 2. Baraton francia 1 p 58'3 mp. Jousse felnta.

Súlydobás. 1. Toldi 13'01 m.

Diszkoszvetés. 1. Egri 42'74 m. 2. Toldi 41'28 m.

5000 m.: 1. Norland francia 15 p. 39 mp.

2. Gross 15 p. 47'6 mp.

Távolugrás. 1. Cator francia 775 cm. 2. Püspöky 689 cm.

Olimpia staféta: 1. BBTE. 3 p. 39 mp. 2. MAC.

1500 m.: 1. Barraton francia 4 p. 11'6 mp.

Budapest—Magdeburg uszómérkőzése. A vasárnap tartott első nap a németek győztek a 4x200 és 4x66²/₃ méteres stafétákban. A keddi eredmények a következők:

4x66²/₃ m. vegyes staféta: 1. Magdeburg (Rademacher, Fröhlich, Benecke, Haitmann) 3 p. 02 mp. 2. Budapest 3 p. 03'2.

4x100 m. staféta: 1. Budapest (Buk, Cselle, Jung, Gáborffy) 2 p. 21'4 mp. 2. Magdeburg 2 p. 24'8 mp.

Magyarország tenniszbajnokságai: Férfi egyes: 1. Kehrling. 2. Bergmann német 6—3, 6—3. w. o.

Női egyes: 1. Friedlebenné német. 2. Váradi Ili.

Vegyes páros: 1. Kehrling—Friedlebenné. 2. Bergmann—Váradi Ili 6—2, 6—3.

Férfi páros: Bergmann—Rodzianko (cseh). 2. Kehrling—Fittler 6—4, 7—5, 4—6, 6—4.

100 km. kerékpárversenysorozat. 1. Schmidt Sebestyén (volt aradi) 3 ó. 25 p. 35 mp.

Svéd—finn athletikai mérkőzés. Helsingtorsban dönt el a finnek 99:85 arányu győzelmével az egész világ által nagy érdeklődéssel várt svéd—finn athletikai mérkőzés. Kiváló eredmények, óriási küzdelmek jellemzik a versenyt.

Eredmények:

200 m. Aström F. 22'3. Petterson S. 22'7. 800 m. Bylehn S. 1 p. 58'2 mp. Elquist F. 1. 58'5.

5000 m. Nurmi 14 p. 53'1 másodperc. Matilainen F.

110 gát. Petterson S. 15'3 mp. Vilén F. 15'8 mp.

Rudugrás: Lindblad S. 350 cm. Vuorila F. 350.

Hármasugrás: Tuulos F. 1500 cm. Oberg S. 1450 cm.

Súly: Pörhölä F. 14'87 m. (rekord) Yrjölä F. 14'26.

Kalapács: 1. Lind S. 48'84 m. 2. Sköld 47'81 m.

100 m.: Helle finn 11 mp. Peterson S.

400 m.: 1. Aström 49 mp. 2. Bylehn 49'5 mp. 3. Vilén, 4. Engdahl.

1500 m.: Erikson S. 4 p. 05' mp., Koinmalho 4 p. 08'6 mp.

10000 m. síkf.: 1. Numi 30 p. 40'2 mp., Berg F., Stenfeld S.

Magasugrás: 1. Karlsson S. 185 cm., 2. Osterberg S., 3. Wahlstedt 185 cm.

Távolugrás: Tunlos F. 700 cm., Hellberg S. 694, Sandström F. 694 cm.

Diszkosz: Nictimaa F. 46'11 m., Kivi F. 45'63 m., Zallhagen S. 43'38 m.

Gerely: Lindström S. 64'68 m., Johansson Finn 60'14 m.

Svédstaféta: 1. Svédország 1 p. 58'7 mp., 2. Finnország 1 p. 58'7 mp.

Futball eredmények: HASK—Jugoszlavia 2:0 (0:0).

Stájerország—Pozsonyi MLSz 4:1 (1:0).

Hollandia—Belgium 1:1 (1:0).

Krakó—Lemberg 3:2 (1:2).

Délnémetország—Nyugatnémetország 7:2.

Berlin—Baltikarományok 5:1.

Bécs. MTK—Amateur 2:2 (2:1).

Marschall Jakab és Fia

Timisoara, IV., Strada Gen. Foch 19

A Baniat legnagyobb gőz- és géperő, német mintára berendezett

prémfestődjéje

Ajánkozik a n. é. szűcs- és szőrmekereskedő cégeknek. Besszarábi bőrök festése garantált eredeti leipzigi recept után. Tegyen próbarendelést és kérjen árajánlatot

TENNIS

nadrág, lüster sacco, vászon ruhák

NEUMANN M.

cégnél Cluj, Piața Unirii 14.

Felajánlunk a legolcsóbb ajándékok bevásárlási forrását

Babits óras és ékszerész

(Főpostával szemben)

Aranyat, ezüstöt és drágaköveket a legmagasabb áron vált be.

JENEY IRÉN

Leonardo fényképészeti műterme

CLUJ,PIAȚA

UNIRII 26.

Gyermekfelvételek, nagytájak, külső felvételek, minden e szakmába művészi eljárásokkal.

HIRSCH ALADÁR

CIPÉSZMESTER értesíti üzletfeleit, hogy

műhelyét áthelyezte

Str. Dacia (Radák-u.) 5. sz.

alá, saját házába. — Minden megrendést a legdivatosabb és bolti árnál 10

százalékkal olcsóbban készíti. :: ::

MODE DE PARIS

S. EISENSTÄDTER

SZŰCS ÉS SZÖRMEÜZLET, CLUJ
PIAȚA UNIRII (FÖTÉR) 12
TELEFON 768. SZ.

Szőrmekabátokban, sportkabátokban, echartok, különféle szőrmékben óriási választék. Külön angró osztály.

Fiókok: Arad, Str. Alexandri 1., Alba-Iulia, Str. Regele Ferdinand 4.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szö 4 lej. Vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állást keresők részére minden szö 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Jelíges leveleket harminc napig őrizünk meg.

ALKALMAZÁS LAKÁS

Kályhaszerelőket magas fizetéssel állandó munkára keresek. Cim a kiadóban.

Perfect román gépirót keresek, ki diktandóra tud írni, — fogalmazni és magyarul németül tudók előnyben. Ajánlatot „Gépiró” jelígre a kiadóba. 1274

Eláruló kisasszonyt magyar-román nyelv-ismerettel felvesz a Gombos-féle papirkereskedés. 1273

Tanulóleány cipőfel-szórész készítéshez felvétetik. Royal cipőgyár, v. Vár-utca 5. 1273

Keresünk azonnali be-lépésre gyakornokot, hölgyek is jelentkezhetnek. Ajánlatokat „Gyakornok” jelígre a kiadóba kérünk.

Könyvelőt keresek azonnali belépésre. Román-magyar és németül tudók előnyben. Részletes önismeretével ajánlat „azonnali könyve” jelígre a kiadóba. 1274-17

ÁLLÁST KERES

Elsőrangú irodai munka-erő, ki a könyvelésben, adminisztrációs munkákban teljes jártassággal bír, azonnali állást keres. Kevés román és német nyelvtudással. Cim meg-tudható a kiadóhivatalban.

Perfect román-ma-gyar könyvelő és levelező állást keres. Meg-keresés: „Tartalékos had-nagy” jelígre a kiadóba.

ADÁS-VÉTEL

Tisztavéri farkas-kutya 9 kölyökkel azonnal eladó. Cim a „Lyceum”-nyomdában.

Jókarban levő, hasz-nált nagy **Meldin-**ger-kályhát megvételre keresünk. László és Berg-ner, Strada Regina Maria 18. 4679

Menyasszonyi csokrok

virágkosarak, halottl csokrok, koszorúk a legdiszesebb és leg-izlősebb kivitelben készülnek

DÉRI ÁRPÁD

virágüzletében, Cluj, Str. Regina Maria 10. (Minorita-templom mellett.)

Mindenféle vágott- és cserepes virágok a legolcsóbban szerz-hetők be.

Rákóczi- vagy Dónát-ut környékén egy szoba-konyhás lakás ke-restetik. Lloyd Express, Str. Memorandului 24.

Keresek azonnali ra-butorozatlan szobát, külön bejárat nem fontos. Cimet a kiadóba kérek.

Ebédelőberendezés, íróasztal és zongora jókarban eladó. Calea Reg. Ferdinand 70, hátul az ud-varban. 1277

Kiadó most épült szép nagy utcai szoba, fél-évi bér előre fizetendő. Str. Mercur (Kalauz-u.) 4. 1273

Iskolás fiukat teljes ellátásba elfogad. Cim a kiadóba. 1271

Uricsalád felvesz két leányt és iskolás-leánykát. Egyetem-utca 7., I. 9. 1275

3—4 tanulófiu lakást kaphat, esetleg teljes ellátással. Str. Mercur (Kalauz-u.) 4. 1273

Kiadó beköltözhető szoba börtény köz-e-lében, gyermektelen ház-as-párok. Értekezhetni Str. Lora (Csaba-u.) 2. 1276

Vidéki tanulókat teljes ellátással felveszek. Strada Horea 37. 1270

VEGYES

Képkerekezést a leg-olcsóbban csak a „Transsylvania”-butorgyár-butorraktárban eszközöl-nek. Deák Ferenc-u. 26.

Ványolás, festés, gőz-vasalás, borzolásra posztóvégek átvételnek a Honvéd-utca 118. sz. alatti posztógyárban.

Elveszett egy bérkocsi-ban feke e irattáska. Becsületes megtaláló ma-gas jutalom ellenében adja le a New-York szálló por-tásánál. 1272

SOMLYAI

aranyozó, blondel és képrámkészítési telepe

KOLOZSVÁR Str. I. Maniu 7. Üveg-üzlet: C. Victoriel 4.

Elvállaljuk:

Képek, rajzok, tervek és kézi-munkák mintázását és ke-re-kezését a leggyorsabb ki-vitel-től a legdiszesebbig, de mindig szolid és izlőse kidolgozásban, a minőséghez képest jutányos áron

Férfi ingot varrnak nagyon szépen és iz-lőse 50 lejért, alsónad-rágot 30 lejért Farkas-utca 25.

Áthelyeztem

ruha- és cipőüzletemet

Radák-utca 5. szám alól

Regele Ferdinand

51. szám alá,

hol férfiruhát, női, férfi és gyermekcipőt most is a legolcsóbban vásá-rolhat. **A Wolf.**

20—24% -os

pénz-

kölcsönöket

betáblázásra, kézirátlogra, váltóra a leggyorsabban szerez az

„Atlas”-iroda

Dávid Ferenc - utca 8.

Nemesített Őszibuzs,

vörös kalászu, az orvosi híres mag-nemesítő telepen termelve.

Megrendelhető

DÉRI ÁRPÁD

magkereskedésében

Cluj

Strada Reg. Maria

10.

Beteg lábakra

a legsikeresebben készít bármilyen cipőt

Lengyel

harmincegy év óta fennálló ortopéd és modern cipész, ki tizenöt évig szállítója volt a cluji klinika ortopédosztályának, több kiváló orvos rendeletére **Strada Memorandului (volt Untó-utca) 24. sz.**

CORONA

Egyedüli tö-kéletes utazó írógép az ere-deli amerikai **CORONA**, mely egy vál-tóval működik. Használható nehéz irodai munkára is, ugyanazt a célt szolgálja, mint a nagy írógép. Olcsó árban beszerezhető. **D i j t a l a n b e m u t a t á s !**

Corona Typewriter Co. Croton New-York írógépgyár romániai vezérképviselője

Körmendy Mihály

Cluj, Strada Regina Maria 25. — Telefon 951

A KOLOZSVÁRI CZELL SÖRFÖZDE VILÁGOS „URSUS” SÖRE A KÖZÖNSÉG LEGKEDVELTEBB ITALA

Össze nem tévesztendő más gyárt-! elnevezésű SÖR az eredeti és mányu Czell elnevezésű **URSUS** sörökkel, mert csak az **URSUS** közkedvelt KOLOZS-VÁR-MONOSTORI SÖR

SKLEROLSYRUP

A legfőbb eg'szégügyi tanács által (1583 szám alatt) engedélyezve. Valódi csakis akkor, ha a címkén **Dr. Mladjevsky** orvosprofesszor aláírása rajta van. A legjobb és a legújabb gyógyszer az

érelmeszesedés ellen

A vérműködési zavarokból előállott álmatlanságot megszünteti. Rövid idő alatt megszüntet minden vérfeszültséget. A betegek gyorsan beálló változással gyógyul-nak és visszaszerzik munkaképességüket. **Érelmeszesedést, legzési ne-hézségeket, aszthmát stb. hihetetlenül gyorsan elmulaszt.**

Rengeteg közönlőlevél a betegektől és sok elismerőlevél az orvosoktól. Orvo-ok kér-jenek próbakülde-ményt és használati utasítást a romániai vezérképviselőtől:

Dewys Wassermann, Bucuresti, Calea Mosilor 37.

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

Kereskedelmi nyomtatványok

LEVÉLPAPIR. MEMORANDUM
SZÁMLA. BORITÉK SZÁLLITÁSI
JEGYZÉK. PLAKÁT. RÖPCEDULA

LYCEUM-KÖNYVNYOMDA

CLUJ, STRADA MINORITA ÉS STRADA REGINA MARIA SAROK

Jó refe-renciákkal és kaucióval rendelkező **Kazán mestert** keresünk. — Ajánlatokat **Societate Franco-Romana** Braila-ba kérünk.